

L'ocupació a Catalunya, 2013

Síntesi-resum i conclusions

Secretaria de Socioeconomia

Direcció: Cristina Faciaben

Realització: Romina Garcia, Miquel de Toro i Laura Diéguez

Suport en l'elaboració: Albert Ferrer

Col·laboració: Llorenç Serrano

Síntesi-resum

L'any 2013 trenca la tendència de destrucció d'ocupació, però l'ocupació que es crea, que és poca i insuficient, mostra clars signes de deteriorament quant a qualitat, ja que només és de tipus temporal i a temps parcial. L'estabilitat laboral es continua reduint, així com els salaris i els drets de les persones treballadores. Continuem immersos en un context econòmic que no millora ni permet una reversió de les situacions d'atur d'un elevat nombre de persones.

Activitat

En el darrer trimestre de l'any 2013, la població activa de 16 a 64 anys a Catalunya era de 3.657.920 persones. Si comparem aquest resultat amb la xifra de l'any 2012, es pot constatar una **reducció de 3.532 persones, un 0,1% menys de població activa a Catalunya**. La taxa d'activitat a finals del 2013 se situa en un 78,5%.

Els homes han reduït els actius en 10.557, mentre que les dones han incrementat l'activitat en 7.025. **La taxa d'activitat femenina s'ha incrementat i arriba al 73,6% a finals del 2013, mentre que la masculina, que també ha crescut, ha resultat del 83,5%**. La diferència entre taxes és de gairebé 10 punts percentuals, cosa que evidencia una clara diferència entre homes i dones pel que fa a la cerca de feina, ja que continuen quedant moltes dones relegades a la inactivitat.

L'anàlisi per grups d'edat ha permès veure com **només s'han incrementat les xifres de població activa entre els grups d'edat més madura, concretament, les persones majors de 45 anys**. Per contra, el grup d'entre 31 i 44 anys és el que presenta la major reducció de població activa, tant en termes relatius com absoluts. Tot i així, continua sent el grup amb la taxa d'activitat més elevada, ja que arriba al 91,9%. El grup més jove, el que comprèn les edats entre 16 i 19 anys, és el que presenta la taxa d'activitat més baixa, concretament del 18,7%.

A grans trets, la població activa catalana es caracteritza per tenir un nivell d'estudis alt i **la tendència, aquest 2013, ha estat d'increment de població activa amb un nivell d'estudis secundaris de 1a etapa i estudis superiors**. S'ha reduït la població activa amb escàs nivell formatiu i amb estudis secundaris de 2a etapa.

L'evolució de l'activitat segons l'origen de la persona mostra com **només ha estat la població estrangera la que ha reduït les xifres d'activitat en 56.704 persones actives**, mentre que la població autòctona ha aconseguit incrementar 53.174 persones actives més que el 2012. **Per primer cop des del 2006, la taxa d'activitat de la**

població autòctona és superior a la de la població immigrant, que històricament se situava en valors més elevats d'activitat.

Ocupació

L'any 2013 presenta, per primer cop des de l'any 2007, un saldo positiu pel que fa a persones ocupades entre 16 i 64 anys. A Catalunya hi ha 2.838.636 persones ocupades el darrer trimestre de 2013, un 2,2% d'increment i 60.592 persones més que l'any 2012.

Tant homes com dones han incrementat les xifres d'ocupació. Ells en un 2% i 28.817 homes més, i elles, un 2,4% i 31.775 dones ocupades més. Les taxes d'ocupació també s'han incrementat per a ambdós sexes, però **es torna a constatar, un any més, que la taxa d'ocupació femenina és molt inferior a la masculina, concretament 6,9 punts percentuals menys.** La taxa d'ocupació femenina se situa en un 57,5% i la masculina en un 64,4%.

L'ocupació ha augmentat en tots els grups d'edat a excepció dels més joves, que han reduït en poc més de 1.000 joves ocupats. També s'han incrementat les taxes d'ocupació de tots els grups d'edat, menys el dels més joves, que l'han reduït. **La taxa d'ocupació més elevada, la presenta el grup de 31 a 44 anys, amb un 73,2%.**

L'increment de població ocupada s'ha donat només en els nivells d'estudis superiors i secundaris de 1a etapa. En el primer cas, ha augmentat un 4,5% i 50.747 persones ocupades més, mentre que en el segon cas, l'increment ha estat del 5,5% i 37.068 persones ocupades més. **La taxa d'ocupació més alta, la presenta el grup de persones amb un nivell d'estudis superior.** Concretament, aquesta taxa arriba al 79,5%, mentre que la més baixa, la presenta el grup de persones amb un nivell d'estudis primaris o analfabets amb un valor del 38,9%.

Les persones ocupades de nacionalitat estrangera s'han reduït en un 3,4% i 12.904 persones, mentre que la població autòctona ha augmentat en 73.498 persones, increment que significa un 3,1% més que el 2012. La diferència entre taxes es manté, i és de 14,2 punts percentuals en detriment de la població estrangera, que presenta una taxa del 49%, mentre que la de la població autòctona arriba fins al 63,2%.

L'anàlisi per branques d'activitat mostra **com l'hostaleria és la branca que ha patit la major pèrdua d'ocupació, amb 22.141 persones menys i una reducció de l'11,2%.** **La indústria manufacturera és la segona branca en reducció de xifres d'ocupació,** concretament, 10.778 persones menys i una caiguda del 2,3%. Tot i això, aquesta branca és la que aglutina el major nombre de persones ocupades.

A finals del 2013, hi ha un 10,1% de població subocupada, un 12,2% del total de dones ocupades i un 8,1% del total d'homes ocupats. **La tendència de la subocupació ha estat creixent**, d'un 13,3% i 33.507 persones més. Un any més, veiem com aquesta característica de l'ocupació **afecta més les persones treballadores joves, que presenten una taxa de subocupació del 13,3%** a finals del 2013. Es manté la relació entre més edat i menys probabilitat de ser persona treballadora subocupada, però tots els grups d'edat han patit increments de població subocupada. **La població estrangera és la més afectada per la subocupació, tot i reduir les xifres de subocupació en relació amb el 2012.**

La parcialitat afecta 447.948 persones treballadores a Catalunya, un 15,8% del total. Percentatge superior al del 2012, que era del 14,4%. Respecte del 2012 s'ha donat un increment del 12,3% i 48.958 persones més. **La parcialitat afecta molt més les dones**, ja que presenten una taxa de parcialitat del 24,9%, 17,4 punts percentuals superior a la masculina. **També és un fenomen que afecta més la població jove que la resta**, ja que aquests es distancien 36 punts percentuals de la mitjana global, amb una taxa de parcialitat del 51,9%. Un any més es constata que la precarietat dels joves no minva.

En relació amb les ocupacions, **el major nombre de persones ocupades es troben en la categoria de serveis de restauració, personals, de protecció i de venedors amb un 21,7% del total.** Seguidament, amb un 17,4% del total, trobem la categoria de personal tècnic i professional científic. L'evolució del pes, en relació amb el 2012, deixa veure com **la categoria d'ocupacions elementals és la que ha perdut major pes en xifres relatives**, mentre que les persones treballadores dels serveis de la restauració han incrementat gairebé un punt percentual. L'evolució, en xifres absolutes, mostra com **la major pèrdua de persones ocupades, la protagonitza la categoria d'ocupacions elementals, amb 11.883 persones ocupades menys**, mentre **que el major increment, l'ofereix la categoria de persones treballadores dels serveis de restauració, personals, de protecció i de venedors**, amb un increment de 35.256 persones ocupades.

Atur

El 2013 finalitza amb 819.284 persones sense feina, xifra que s'ha reduït un 7,3% i 64.124 persones menys respecte del 2012. La taxa d'atur se situa en un 22,4% el darrer trimestre del 2013, una taxa que continua mostrant uns nivells d'atur insuportables.

La reducció de l'atur s'ha donat en ambdós sexes, però la reducció dels homes aturats ha estat més intensa. Concretament ha estat de -8,2% i 39.374 homes menys,

mentre que les dones ho han fet en un $-6,1\%$ i 24.750 dones aturades menys que fa un any.

La taxa d'atur masculina és del 22,8%, i la femenina, del 21,9%. Si bé el 2012 els homes destacaven per tenir una taxa d'atur força superior a la de les dones, enguany les taxes tornen a acostar-se amb només un diferencial de gairebé un punt percentual.

La reducció de l'atur s'ha constatat entre les edats compreses entre els 20 i 54 anys. Els més joves són els que tenen la taxa d'atur més elevada i allunyada de la tendència general de Catalunya. Aquest grup té una taxa d'atur del 72,2%, resultat molt allunyat de la resta de grups d'edat. **La incidència de l'atur té una clara relació amb l'edat, ja que com més jove és la persona més probabilitat té de ser expulsada del mercat de treball.**

Per nivell d'estudis es pot veure com **l'atur es redueix en tots els nivells però no ho fa amb la mateixa intensitat.** Les taxes d'atur també s'han reduït en tots els nivells d'estudis; la més significativa és la del grup d'estudis secundaris de 1a etapa, que redueix 2,8 punts percentuals la taxa d'atur en relació amb el 2012. Només la franja de nivell d'estudis superior és el grup que manté una taxa d'atur per sota de la general catalana, cosa que evidencia que la formació continua sent un pilar fonamental per entrar i mantenir-se en el mercat de treball.

La reducció de l'atur es dona en la població estrangera i en l'autòctona. En el primer cas, la reducció ha estat del 17,1% i 43.800 persones aturades menys, i en el segon cas la reducció ha estat més lleu, un 3,2% i 20.324 persones aturades menys que el 2012. Les taxes d'atur s'han reduït per a ambdues poblacions, en concret, la de la població estrangera ha estat del 37%, i la de la població autòctona, del 19,7%.

L'anàlisi del temps d'estada a l'atur mostra com, a finals del 2013, **més de la meitat del total de persones sense feina que han treballat prèviament pateixen atur de llarga durada i hi ha un 37,4% del total que fa més de dos anys que cerca feina sense èxit.** Tant homes com dones concentren la major proporció de persones aturades en el període de temps més llarg (més de dos anys en cerca de feina) i com més avançada és l'edat de la persona aturada més dificultats hi ha per retornar al mercat de treball. L'atur de llarga durada afecta més la població estrangera que l'autòctona, tot i que ambdues poblacions mostren evidents dificultats per retornar al mercat de treball, ja que concentren molta població que fa més de dos anys que està sense feina.

Salarització

El nombre de persones assalariades a Catalunya el 2013 s'ha incrementat en 27.782 persones i un 1,2% més. Això significa que hi ha 2.370.411 persones que treballen per compte aliè. Tant homes com dones han incrementat la població assalariada, tot i que les dones ho han fet amb menor intensitat que els homes. La taxa de salarització de les dones es manté força superior a la dels homes, i assolix un 87% mentre que la dels homes, 8 punts percentuals inferior, se situa en un 78,9%.

De les 2.370.411 persones assalariades, **444.602 treballen amb un contracte temporal, un 18,8% del total, amb un increment interanual del 9,3%, i 37.890 persones amb contracte temporal més.** L'augment de població assalariada s'ha donat només per l'increment de la població assalariada temporal, ja que la indefinida només ha fet que decreïxer. La taxa de temporalitat ha augmentat 1,4 punts percentuals, i arriba a un 18,8%. Per tant, s'incrementa la inestabilitat laboral.

Tant homes com dones han incrementat la població assalariada temporal. Els homes, en 28.629 més (14,7% més) i les dones en 9.261 més (4,4% més). **L'empitjorament de la situació dels homes fa que les taxes de temporalitat d'ambdós sexes siguin gairebé iguals (18,7% les dones i 18,8% els homes).**

La modalitat contractual temporal, que concentra el major pes de persones assalariades temporals, és el d'obra i servei, amb un 52,4% del total. La modalitat que més ha incrementat, en termes relatius, és la de temporada amb un augment del 62,6% i 9.895 persones més.

7

Anàlisi territorial

El 2013, **Lleida és l'única província que supera la taxa d'activitat mitjana catalana**, amb un 80,1%, mentre que Barcelona la iguala amb un 78,5%. Girona i Tarragona finalitzen l'any amb unes taxes del 78,3% i del 77,9%, respectivament.

L'activitat masculina es redueix a Barcelona i a Girona, mentre que augmenta a Lleida i a Tarragona. Pel que fa a les dones, l'únic descens es produeix a la província de Barcelona, ja que **a la resta de províncies la proporció de dones actives augmenta.**

Pel que fa a l'ocupació, totes les províncies presenten resultats positius, i Barcelona és la demarcació que ha experimentat un major increment, amb 46.137 persones ocupades més (2,3%). Lleida, per la seva banda, ha guanyat 9.300 persones ocupades (5,5%), mentre que Girona i Tarragona mostren uns resultats molt semblants, ja que en els dos casos se superen les 2.500 persones ocupades més, en relació amb el 2012.

Respecte a les taxes d'ocupació per sexes, hem de destacar que **els dos col·lectius presenten increments a tots els territoris**, tot i que aquests **són més pronunciats en el cas de les dones**. L'única excepció es dona a Girona, on el volum d'homes ocupats disminueix. La província de Barcelona concentra la major part del creixement d'ocupació, tant masculina com femenina.

La població assalariada també augmenta a totes les províncies respecte al 2012. Del total de 27.782 persones assalariades més a tot Catalunya, 17.322 corresponen a Barcelona. Pel que fa a les taxes de salarització, Barcelona i Girona presenten resultats decreixents, mentre que Lleida i Tarragona experimenten increments.

L'anàlisi de **la població assalariada en l'àmbit provincial mostra un increment a tots els territoris i en ambdós sexes**. La demarcació de Tarragona suposa l'única excepció, ja que la població assalariada femenina decreix un 1,4%. **Les taxes de salarització provincials masculines són notablement més baixes que les de les dones**, amb un diferencial entre els dos sexes superior a 6 punts.

Quan analitzem la taxa de temporalitat, comprovem que no hi ha un comportament uniforme a les quatre províncies catalanes. D'una banda, tenim Girona, on la taxa de temporalitat experimenta un descens gairebé imperceptible. I, de l'altra, Barcelona, Lleida i Tarragona presenten un augment de les seves taxes de temporalitat respecte de l'any 2012.

L'evolució de la població aturada trenca la tendència de creixement de l'atur, ja que trobem 64.125 persones aturades menys a tot Catalunya. Percentualment, **Barcelona és la demarcació on més disminueix l'atur, un 10,9%, seguida de Lleida**, amb un descens del 6,3%. En la banda oposada, **les províncies de Girona i, sobretot, Tarragona, continuen patint un augment de les persones aturades** (d'un 0,5% i un 7,9%, respectivament).

Les taxes d'atur presenten uns resultats positius a totes les províncies, amb l'única excepció de Tarragona, on la taxa augmenta i se situa en el 27,1%.

Pel que fa al temps d'estada a l'atur, observem un comportament diferenciat segons el territori. **La franja de durada de l'atur entre 6 mesos i 1 any és la que concentra una proporció inferior a totes les províncies**, amb percentatges compresos entre el 10,4% i el 15,7%. El percentatge més elevat de persones aturades de curta durada (menys de 6 mesos) es dona a Lleida, amb un 36,8%. A l'altre extrem, destaquen **Barcelona i Tarragona, que presenten un volum de persones desocupades que fa més de 2 anys que no tenen feina** del 37,8% i del 39% sobre el total de població aturada, respectivament.

L'anàlisi de l'atur comarcal des del 2009 fins al 2013 permet veure com **totes les comarques catalanes han patit un increment** del nombre mitjà de persones

aturades registrades. **Si bé la mitjana catalana se situa en un increment del 24,6%, la comarca del Ripollès destaca per ser la que presenta l'increment més lleu (2,5% d'augment).** Per contra, la comarca que presenta l'increment més acusat és el Priorat, amb un 53% de creixement.

Totes les comarques presenten una tendència negativa pel que fa a la contractació indefinida. Les comarques amb major pèrdua d'aquest tipus de contractació són el Pallars Sobirà (-60,4%), el Montsià (-51,7%), el Baix Ebre (-42,7%) i la Conca de Barberà (-39,7%).

El Pla de l'Estany és la comarca amb el major increment de contractació temporal (77,5% d'augment).

Segons l'afiliació a la Seguretat Social, la comarca del Ripollès és l'única que ofereix una evolució positiva amb un creixement de l'1,6% i 114 persones treballadores afiliades més en els darrers quatre anys.

Treball autònom

El perfil de persona treballadora per compte propi, la persona autònoma pròpiament dita, que no està integrada en societats mercantils, cooperatives ni en altres entitats societàries ni són col·laboradors familiars, és majoritàriament masculí (66,1%), té entre 40 i 54 anys (44,5%), de nacionalitat espanyola (90,7%), del sector de serveis (76,5%), sense personal assalariat (81,0%), sense pluriactivitat (95,0%), amb més de 5 anys en l'activitat (60,3%) i que cotitza per la base mínima de cotització (83,1%). En general, doncs, no hi ha gaires diferències en relació amb el 2012.

Aquest col·lectiu ha patit també els efectes de la crisi, la destrucció d'ocupació i l'augment de l'atur, ja que s'han reduït un gran nombre dels seus efectius al llarg dels darrers anys. Malgrat això, **l'any 2013 va veure un lleugeríssim repunt del nombre de persones autònomes pròpiament dites, amb 647 persones més,** en contrast amb el constant descens que s'ha produït des del 2008. En aquest període 2008-2013, la xifra d'aquest col·lectiu s'ha reduït en 42.527 persones.

Aquesta reducció ha afectat només els homes, ja que les dones han tingut un lleuger ascens. Pel que fa als grups d'edat, l'evolució ha estat similar, excepte la del grup de **menors de 25 anys, que ha tingut un increment apreciable.** En relació amb la nacionalitat, **si bé ha augmentat el nombre de persones autònomes d'origen estranger, ha disminuït lleugerament el nombre de persones d'origen espanyol.**

Seguint la tendència del mercat de treball, **la construcció ha estat el sector més castigat pel que fa a la pèrdua d'efectius que treballen de manera autònoma, ja**

que ha patit les pèrdues més accentuades en relació amb la resta de sectors i durant el període analitzat. És interessant, però, veure que el sector de serveis ha incrementat sensiblement els seus efectius.

Contractació registrada

La contractació registrada a Catalunya presenta un increment de 33.029 contractes i un augment de l'1,6% respecte del 2012. En total s'han signat 2.160.954 contractes. **La tendència creixent s'explica només per l'augment de la contractació de tipus temporal**, ja que aquest tipus de contracte ha augmentat en 84.485 contractes (4,6% més). La contractació indefinida, per contra, cau un 18% i se signen 51.456 contractes menys que fa un any.

Entorn de la contractació indefinida, la modalitat més afectada per aquesta reducció ha estat la contractació de foment de la contractació indefinida, amb un -28,4% i 2.323 contractes menys.

Pel que fa a la contractació temporal, el creixement més accentuat el trobem en la modalitat d'eventual per circumstàncies de la producció (59.332 contractes i un 7,3% d'increment) i en l'obra o servei (20.786 contractes i un 3% més).

Per sexes, una diferència notable que es constata any rere any és **la forta presència de dones en la modalitat d'interinitat**. En aquesta tipologia trobem 228.972 dones davant de 93.649 homes.

L'anàlisi de la contractació registrada pels grans sectors d'activitat, mostra com **la gran majoria de contractes es concentren en el sector de serveis**. Un 86,5% del total de la contractació registrada es troba en aquest sector. **La indústria és el sector que ofereix més estabilitat, ja que un any més és el sector amb el percentatge més elevat de contractació indefinida (19,1%)**. Per contra, l'agricultura és el sector més inestable de tots. Tots quatre sectors mostren una pèrdua generalitzada de contractes indefinits, mentre que tots, excepte la construcció, presenten increments de contractació temporal.

Pobresa, llars i activitat laboral

La taxa de risc de pobresa o exclusió social no ha deixat d'incrementar-se en aquests darrers anys. **Gairebé un terç de la població catalana presenta dificultats per poder cobrir les necessitats més bàsiques per viure**.

El 2013, a Catalunya hi ha 533.500 persones desocupades que no perceben cap subsidi o prestació per atur. També hi ha 88.134 llars sense ingressos laborals que aglutinen 195.163 persones. L'increment de les xifres és notable.

Gairebé 80.000 persones a Catalunya són població activa i es troben sense feina i privades d'ingressos. Un 40% de les persones aturades que viuen en llars sense ingressos fa més de dos anys que busquen feina (31.240 persones).

Afiliació a la Seguretat Social

Des del 2009 l'afiliació amb alta a la Seguretat Social no ha parat de decreixer, i ha deixat un resultat el 2013 de 2.875.466 persones afiliades d'alta a la Seguretat Social. Aquestes xifres únicament tenen en compte les persones ocupades que cotitzen.

La mitjana d'afiliació amb alta al règim general i mineria del carbó el 2013 és de 2.260.354 persones.

En el cas del règim especial de treballadors autònoms el 2013 tanca amb una mitjana de 517.409 persones afiliades i en alta en aquest règim.

La variació entre els anys 2008 i 2013 mostra com a Catalunya hi ha hagut una pèrdua mitjana de 519.046 persones en l'alta a la Seguretat Social, xifra que representa una reducció del 15,7%.

Si tenim en compte l'evolució, entre el 2012 i el 2013, del total de l'afiliació a la Seguretat Social **s'ha perdut una mitjana de 85.309 persones afiliades, reducció que suposa un -3,0%.**

En el cas del **règim general, la reducció ha estat de 78.478 persones afiliades** i un -3,4%, mentre que per al cas del **règim especial de treballadors autònoms, la reducció ha estat de 6.832 persones** i un -1,3%.

Conclusions

Des del 2008 fins al 2012, a Catalunya, hi ha hagut una constant pèrdua de llocs de treball i un augment desorbitat de persones aturades. L'any 2013 trenca aquesta tendència amb una reducció de l'atur i un lleu increment de l'ocupació. Malauradament, aquest canvi només respon a la creació d'ocupació precària, temporal i a jornada parcial, fet que constata que s'aguditzen les desigualtats en el mercat de treball i que es deterioren, encara més, les condicions de treball.

La reducció de la població activa que s'ha donat s'explica, en part, pel fenomen de la migració forçada que pateixen determinats col·lectius, que marxen del país per manca d'ofertes laborals. Aquest ha estat el cas de la població d'origen immigrant, que ha reduït notablement el seu pes en el mercat de treball, i que, per primera vegada des del 2006, es mostra menys activa que la població autòctona.

La intensitat de la crisi i els efectes nocius per al mercat de treball fan que la reducció de l'atur i l'increment de l'ocupació siguin insuficients per la lentitud que comporten, ja que recuperar els nivells d'ocupació previs a la situació de crisi serà difícil.

Un any més, es fa palesa la situació de desavantatge de les dones en el mercat de treball, ja que no hi ha igualtat en l'accés a la feina ni en les condicions laborals dels llocs de treball que ocupen uns i altres. Per tant, es fa evident que calen polítiques de gènere que contribueixin a impulsar la participació de les dones en un espai on es valorin les capacitats de les persones treballadores i es vetlli per la igualtat real en l'accés a la feina. Per això, cal un canvi en les polítiques per donar valor al treball de les dones com a generadores de riquesa. A la vegada, calen polítiques de conciliació de la vida personal, la familiar i la laboral per facilitar la sortida de la inactivitat de moltes dones que no poden participar en el mercat de treball.

El col·lectiu jove continua sent un dels col·lectius més castigats per la situació de crisi, ja que continua patint l'atur de manera més intensa que la resta de grups d'edat. A més, sobre ells recau, en major mesura, la feina temporal i les jornades a temps parcial. Per tant, és necessari i urgent aplicar mesures específiques per als més joves, per facilitar la seva inserció en el mercat de treball i possibilitar la seva qualificació professional. Només així s'evitarà, en part, la seva sortida forçosa del país per trobar una feina.

La situació del col·lectiu de treballadors estrangers també mostra un evident deteriorament, tant de les seves condicions de treball com de les expectatives laborals que tenen quan arriben o mentre romanen al nostre país. Aquest col·lectiu ha perdut pes en el mercat de treball, ja que una part ha sortit del país en cerca d'altres destinacions on poder trobar una feina. Per a aquest grup de persones, el mercat de

treball català s'ha convertit en un àmbit de perpètua inestabilitat i que genera escasses oportunitats de treball.

Les persones treballadores per compte propi també han patit els efectes de la crisi econòmica. Tot i que els autònoms pròpiament dits, és a dir, la part d'afiliats al RETA o al règim general del mar, que no pertanyen a empreses ni són autònoms econòmicament dependents ni col·laboradors familiars, han augmentat en nombre i són 310.430 persones el 2013. Aquest increment es deu únicament a l'augment de dones, persones joves i població immigrant. El treball autònom també mostra signes de deteriorament i d'incertesa, ja que moltes de les persones que treballen per compte propi no aconseguen mantenir la seva activitat per gaire temps. L'anàlisi de l'afiliació al RETA, en canvi, mostra caigudes constants des del 2008.

Malgrat la reducció de l'atur, a Catalunya hi ha prop de 820.000 persones sense feina, xifra preocupant, sobretot perquè cada cop són més les persones que pateixen atur de llarga durada, fet que dificulta el seu retorn al mercat de treball i, en molts casos, suposa l'esgotament dels seus recursos econòmics. En aquest sentit, la població treballadora pateix cada cop més desprotecció i va augmentant la pobresa laboral, no només per la prolongació de l'atur sinó també perquè qui treballa cada cop ho fa en condicions més precàries.

Hem pogut constatar com cada cop hi ha més persones avocades a viure situacions d'extrema vulnerabilitat i estan més a prop del risc d'exclusió social i de pobresa. Davant d'aquesta situació, que s'agreuja i que es fa irreversible en molts casos, calen mesures urgents, com la implementació d'una renda garantida de ciutadania que asseguri uns ingressos de subsistència per als qui no poden fer front a les despeses bàsiques.

Amb el desenvolupament de les dues darreres reformes laborals (Reial decret 10/2011 i Reial decret 3/2012, de mesures per a la reforma del mercat de treball), la precarietat laboral s'ha estès en l'àmbit laboral i ha deixat de ser exclusiva del treball de tipus temporal. L'ocupació indefinida també s'està precaritzant, quan se sotmet les persones treballadores a llargs períodes de prova, a reduccions salarials, a modificacions de les condicions de treball, a acomiadaments fàcils i barats o a condicions de treball que comporten poques garanties i inestabilitat.

Un exemple clar de solució enganyosa que s'ha adoptat és el cas de la suposada contractació indefinida per a emprenedors, que fa ús de la precarietat com a eina per a la creació d'ocupació, quan en realitat s'està promovent una ocupació de tipus precari, inestable i que vulnera els drets laborals més bàsics, amb un període de prova d'un any.

Les reformes laborals, ineficàcies i inútils i les retallades pressupostàries de les polítiques actives d'ocupació, lluny de crear ocupació, dinamiten el mercat de treball,

converteixen les persones treballadores en blancs vulnerables, dificultant-los l'accés a la formació, fent-los patir rebaixes salarials constants, fent-los tenir més risc de sinistralitat laboral, reduint la qualitat de la seva ocupació i dinamitant la negociació col·lectiva i posant en dubte tots els drets laborals i socials.

És per això que el moviment sindical exigeix l'aposta autèntica per l'ocupació en un marc saludable, amb drets, de qualitat i un mercat de treball just i igualitari, sense enganys ni falses mesures.

Creiem que cal modernitzar sectors tradicionals, potenciar nous sectors emergents amb futur, transformar l'organització de les empreses i el seu funcionament contribuint a canviar el model imperant de reducció de costos laborals i preus, i apostar per la innovació i els productes amb més valor afegit. En definitiva, cal canviar el model productiu.

Com afirmen experts en la matèria, la pobresa en el treball és el resultat d'un mercat de treball precari, d'una desestructuració a les llars i d'un ineficax sistema de protecció. És per això que considerem vital i urgent, reforçar els mecanismes de protecció social i les polítiques d'ocupació orientades a millorar l'ocupabilitat, la qualitat de l'ocupació i la feina digna.

Aquest estudi, malgrat el lleu canvi de tendència dels principals indicadors del mercat de treball, evidencia que ens trobem lluny de la recuperació, ja que la poca ocupació que s'ha creat és precària i l'atur que s'ha reduït és insignificant per revertir tot el que hem acumulat en aquests anys de crisi, retallades, austeritat i pèrdua de drets de les persones. Alertem que el risc de fractura social persisteix i que creix el risc de pobresa i exclusió social de les persones que han perdut la feina i de les que tenen un treball precari, que cada cop en són més.